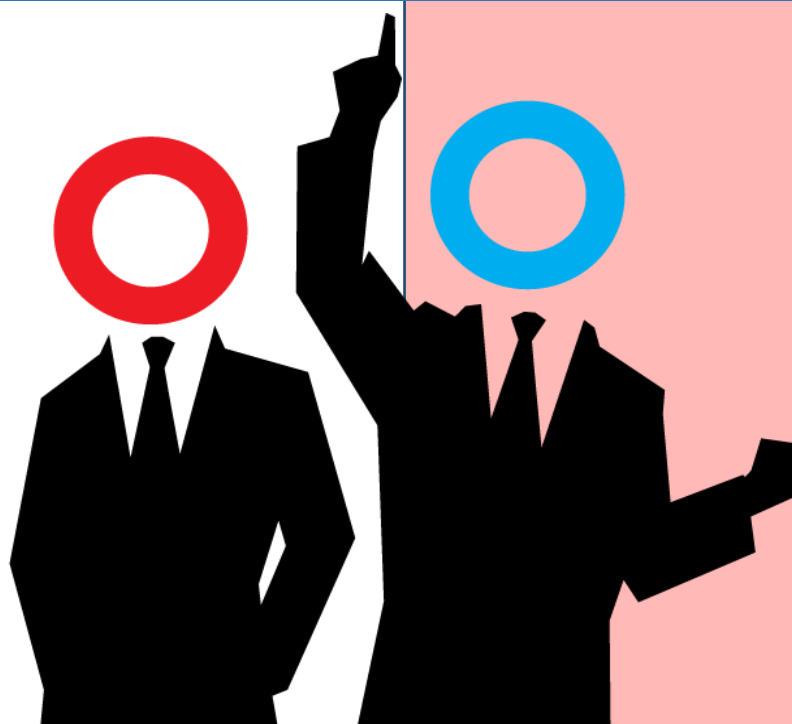

Атестація депутатів місцевих рад

2-й рік повноважень
Рівненська міська рада

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

ОПОРА

Зміст

Вступ та методологія.....	3
Експертне опитування.....	7
Висновки.....	9
Відкритість та прозорість.....	12
Доброчесність.....	16
Підзвітність.....	18
Результати експертного опитування.....	20
Додаток.....	22

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторингів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, доброчесного використання владних повноважень так серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторингів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року організація, за підтримки [Міжнародного Фонду «Відродження»](#) розпочала пілотування ініціативи в 8 місцевих радах Одеської області, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровського, Котовського, Ренійського, Татарбунарського, Роздільнянського міських рад Одеської області.

¹ Third Annual Ukrainian Municipal Survey. 20 January – 12 February, 2017 Conducted by Rating Group Ukraine on behalf of the Center for Insights in Survey Research // <http://www.iri.org/resource/ukraine-poll-local-outlook-improves-national-pessimism-remains-high>

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад здійснюється по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просування відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, ГО Ліга захисту, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», Дніпропетровська обласна громадська організація "Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики", ГО «Точка доступу» та Херсонська обласна громадська організація «Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, а також практикам належного управління за допомогою персоніфікованої оцінки кожного окремого депутата, а також збільшення обізнаності населення про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних до об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо їх оцінки реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатам принципам відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності.

Під **відкритістю для виборців** розуміється простота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **добросчесним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді** **розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Критеріями виступали такі показники:

1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради:

біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, досвід роботи, сімейний стан;
фотокартка депутата;

інформація про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата;

2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;

3) Здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж 1 раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;

4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);

5) Дисципліна відвідування пленарних засідань сесій ради;

6) Дисципліна відвідування засідань постійних депутатських комісій ради, до складу яких входять депутати;

7) Подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування;

8) Добровільне оприлюднення декларації в відкритих джерелах інформації (окрім оприлюднення такої інформації в відповідному Державному реєстрі);

9) Достовірність відомостей в декларації (відповідність інформації, наданої в декларації, інформації, яка міститься в відкритих державних реєстрах);

10) Активність виступів протягом пленарних засідань сесій;

11) Подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади.

12) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування);

- 13) Належне врегулювання конфлікту інтересів в разі його виникнення під час прийняття рішень радою;
- 14) Наявність підтвердженої інформації про звіт депутата про результати діяльності за рік, про що свідчать відповідні публікації на офіційних сайтах, в соціальних мережах, ЗМІ;
- 15) Проведення публічної звітної кампанії: відкриті зустрічі з виборцями, без урахування зустрічей з трудовими колективами підприємств або установ, на яких працює або власником яких є депутат;
- 16) Публікація повного звіту про виконану роботу в ЗМІ, в соціальних мережах, на офіційних сайтах депутатів, партій місцевих рад;
- 17) Відповідність змісту звіту вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»;
- 18) Інформування місцевої ради про результати свого звітування;
- 19) Інформування про використання коштів депутатського фонду, або його аналогу;

В той самий час, задля адекватного відображення локального контексту діяльності кожного депутатського корпусу, представники яких проходять персональне оцінювання, обмежений перелік показників, може бути виведений з оцінювання, в разі, якщо певний показник діяльності не є актуальним для певної міської ради. При цьому персональна оцінка кожного депутата так само уявляє собою середній показник оцінок по всім показникам, які були застосовані. До показників, які можуть виводитись за межі оцінювання, належать:

- 1) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування) – в разі, якщо в раді відсутня електронна система для голосування/або відсутня проблема «неперсонального» голосування депутатів.
- 2) Дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень) – в разі якщо таких проектів протягом року, щодо якого здійснюється оцінювання, не було.
- 3) Достовірність інформації, поданої в декларації – є обов'язковим критерієм для депутатів усіх міських рад міст – обласних центрів.
- 4) Дії в умовах конфлікту інтересів при розгляді проектів рішень – в разі, якщо ситуацій конфлікту інтересів в депутатів не було зафіксовано.
- 5) Інформування про використання коштів депутатського фонду (або його аналогу) – в разі, якщо депутатський фонд відсутній.

Окрім того, до секретарів міських рад, депутатів, які не входять до складу жодної постійної комісії, а також до голови та заступників голови обласної ради, не застосовується показник відвідування постійних комісій обласної ради.

Для збору інформації по позначеним критеріям використовувався аналіз інформації, розміщеної на офіційних сайтах рад партій, депутатів, та інформації, отриманої у відповідь на запити на інформацію; відбувались спостереження та експерименти за виконанням депутатами своїх повноважень та взаємодії з громадянами.

Так, перевірка проведення прийому виборців здійснювалося шляхом відвідування без попереднього повідомлення приймалень депутатів у той час, який самими депутатами був визначений, як час проведення прийому виборців.

Вивчення діяльності депутатів щодо відвідування пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій, персонального голосування протягом пленарних засідань сесій, врегулювання конфлікту інтересів, проведення звітних заходів відбувався шляхом очного спостереження за ходом відповідних заходів, а також вивчення протоколів та відео-записів пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій.

Для збору інформації за іншими критеріями використовувалися офіційні сайти рад, партій і депутатів, інформаційні запити, моніторинг та аналіз публікацій в ЗМІ, соціальних мережах.

Експертне опитування.

В обласних центрах, де дистанція між депутатами міської ради і громадянами, набагато більше, ніж в невеликих містах проводилось опитування експертів, з метою порівняння оцінок експертного співтовариства з результатами комплексного персонального оцінювання за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями.

Для участі в експертному оцінюванні депутатів запрошуються головні редактори ЗМІ міста, а також журналісти, що спеціалізуються на висвітленні діяльності міської ради, представники наукової спільноти міста, сфера наукових інтересів яких дотична до питань здійснення місцевого самоврядування та здійснення міської політики, а також громадські активісти, діяльність яких пов'язана з взаємодією з депутатським корпусом ради.

Експертам пропонувалося дати індивідуальну оцінку депутатам міської ради. Кожному депутату Одеської міської ради експерт міг надати одну оцінку за шкалою від «1» до «5», де «1» - депутат однозначно не гідний представляти інтереси громадян в міській раді, «5» - депутат однозначно гідний представляти інтереси громадян в міській раді. Оцінкою «3» - експертам пропонувалося позначати тих депутатів, які їм нічим не запам'яталися протягом першого року роботи Одеської міської ради VII скликання.

Крім того, експертам пропонується вибрати критерії, якими вони в першу чергу керувалися при оцінюванні депутатів міської ради. Серед таких критеріїв є такі, за якими проводиться оцінювання депутатів за об'єктивно вимірюваними показниками, а також експертам надається можливість визначити власні критерії, які в запропонованому переліку відсутні.

По завершенню збору експертних оцінок, обчислюється «частота» вибору експертами кожного виду оцінок, що свідчить про найбільш поширену серед експертного середовища, оцінку кожного депутата ради. Опитування експертів відбувається індивідуально, що виключає можливість впливу оцінок експертів один на одного.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати комплексної персональної оцінки депутатів за результатами другого року повноважень.

Строки та джерела

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 1 серпня по 1 жовтня 2017 р.

Період для визначення оцінки по відвідуванню пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, виступів під час пленарних засідань, подання депутатських запитів, врегулювання конфлікту інтересів при прийнятті рішень, персонального голосування – листопад 2016-листопад 2017 рр..

Основою для визначення оцінок, пов'язаних з поданням, оприлюдненням та достовірністю декларацій, була кампанія подання декларацій за 2016 рік, яка тривала в 2017 році.

Основою для визначення оцінок, пов'язаних зі звітами депутатів, була кампанія звітування депутатів про свою діяльність за 2016 рік, яка розпочалась в лютому - березні 2017 року. Оскільки рішенням Рівненської міської ради «Про звітування депутатів Рівненської міської ради» (№3940 від 25 січня 2018 року), звіти депутатів подати до апарату Рівненської міської ради не пізніше 15 березня року, наступного за звітним.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контакті відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети². Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців³. В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдавалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

² Місцеві ради Одеської області (окрім Одеської міської ради).

³ У випадку депутатів Одеської обласної ради, місця проведення прийому виборців яких розташовані далі, ніж на 40 км. від обласного центру, перевірка проведення прийому здійснювалась за скороченим форматом: шляхом дзвінків по зазначеним депутатами контактним номерам телефонів в дні та години, зазначені депутатами для здійснення прийому виборців.

Висновки

За об'єктивним оцінюванням діяльності депутатів, місцеві обранці отримали наступні оцінки:

- найвищу оцінку «5» не одержав жоден з депутатів Рівненської міської ради;
- оцінку «4» одержали 13 депутатів: Васильчук Сергій, Гапьяк Богдан, Довжаниця Олександр, Ковалець Ігор, Кузьмич Андрій, Курсик Олександр, Муляренко Олексій, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій, Попик Володимир, Туровська Людмила, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій;
- оцінку «3» присвоїли 24 депутатам: Бляшин Микола, Годя Маріян, Дзецько Олег, Євтушенко Святослав, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Карпьяк Олег, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кудрін Володимир, Лащук Анатолій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Петролюк Роман, Пилипчук Ірина, Пожарський Петро, Романюк Любов, Стасюк Роман, Сухий Юрій, Тимощук Тамара, Чирак Людмила, Чубай Тетяна та Яворський Роман;
- четверо депутатів отримали «2»: Кульчинська Галина, Мітін Юрій, Немеш Василь, Стельмашук Святослав;
- найменший бал – «1» має Бабат Олександр.

В результаті експертного опитування:

- найвищий бал «5» отримали троє депутатів: Бляшин Микола, Курсик Олександр та Туровська Людмила;
- оцінку «добре», тобто «4» мають семеро депутатів: Євтушенко Святослав, Кульчинська Галина, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій.
- 28 і 42 депутатів отримали, за оцінками експертів, оцінку «3»: Гапьяк Богдан, Годя Маріян, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Карпьяк Олег, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Муляренко Олексій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Петролюк Роман, Пилипчук Ірина, Пожарський Петро, Попик Володимир, Стасюк Роман, Стельмашук Святослав, Сухий Юрій, Тимощук Тамара, Чирак Людмила, Чубай Тетяна та Яворський Роман;
- оцінку «2» одержали Кудрін Володимир та Васильчук Сергій;
- оцінку «1» одержали депутати Бабат Олександр та Немеш Василь.

В результаті атестації депутатів Рівненської міської ради впродовж другого року їх повноважень (листопад 2016 – листопад 2017 років) маємо наступні висновки:

- **Відкритість та прозорість:**

- майже половина народних обранців Рівнеради (19 із 42) оприлюднюють на сайті міської ради усю інформацію про себе: фотокартку і біографію: із зазначенням інформації про освіту, досвід роботи, місце роботи, сімейний стан, партійну приналежність;
- четверо депутатів не вказали на сайті Рівненської міської ради жодної інформації про проведення прийому громадян (графік та місце прийому): Бабат Олександр, Мітін Юрій, Нестерук Олександр та Сухий Юрій;

- серед оприлюдненої інформації на сайті Рівнеради у чотирьох депутатів ці дані не відповідають дійсності: у Євтушенка Святослава, Лащука Анатолія, Немеша Василя та Яворського Романа;
- особистий прийом виборців здійснюють семеро депутатів: Года Маріян, Довжаниця Олександр, Загорівський Назарій, Кузьмич Андрій, Поліщук Назарій, Туровська Людмила, Чугуєвець Анатолій;
- нерегулярний особистий прийом, або приймають лише помічники у 23 народних обранців;
- не вдалось підтвердити здійснення прийому дванадцяти депутатів ¹;
- 19 із 42 двох народних обранців активно використовують соціальну мережу Facebook для двосторонньої комунікації з виборцями;
- 10 депутатів інформують про свою діяльність, використовуючи газети ²;
- взагалі не інформують про свою діяльність та не комунікують з виборцями (через соціальні мережі чи за допомогою друкованих змін) дванадцять депутатів Рівненської міської ради ³;
- **Доброчесність**
  - усі пленарні засідання відвідали Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Ковалець Ігор, Курсик Олександр, Лащук Анатолій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Петролюк Роман, Пожарський Петро, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Стасюк Роман;
  - найгірше відвідував пленарні засідання Мітін Юрій (71%), Немеш Василь (59%) та Бабат Олександр (18%).
  - усі засідання постійних комісій відвідали Карпак Олег, Ковалець Ігор, Лащук Анатолій, Нестерук Олександр, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Чубай Олександр та Чубай Тетяна;
  - найгірше відвідував засідання постійної комісії Бабат Олександр (3% засідань);
  - змістовно виступали на пленарних засіданнях дев'ятнадцять депутатів ⁴;
  - жоден з депутатів Рівнеради не скористався правом подання депутатських запитів;
  - у 2016 році всі депутати міської ради подали та оприлюднили електронні декларації в Єдиному державному реєстрі декларацій. Проте жоден з них додатково не оприлюднив декларацію на доступних для виборців ресурсах (офіційний сайт ради / партії / сторінка у Facebook);
  - відомості, оприлюднені в деклараціях депутатів, відповідають відомостям з відкритих реєстрів; вартість майна, придбаного в 2016 році, не перевищує суми доходу за 2016 рік;
  - про свої конфлікти інтересів заявляли Довжаниця Олександр, Криж Ольга, Сухий Юрій, Ковалець Ігор, Лащук Анатолій, Іванова Анна, Пожарський Петро, Муляренко Олексій, Паладійчук Сергій, Гапьяк Богдан.
- **Підзвітність**
  - на сайті Рівнеради, в газетах чи інформаційних порталах опубліковані звіти 37 депутатів;
  - не опублікований звіт депутатів: Бабата Олександра, Кульчинської Галини, Немеша Василя, Стасюка Романа та Стельмашука Святослава;

- у восьми депутатів текст їх річних звітів відповідає вимогам законодавства: Бляшин Микола, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Муляренко Олексій, Попик Володимир Попик, Романюк Любов, Туровська Людмила та Чугуєвець Анатолій;
- публічно на відкритій зустрічі звітувалися перед виборцями 12 депутатів ⁵ ;
- у Рівненській міській раді та її виконавчому комітеті відсутній депутатський фонд депутатів Рівнеради

---

¹ Не вдалось підтвердити здійснення прийому дванадцяти депутатів: Бабат Олександр, Гапак Богдан, Лашук Анатолій, Немеш Василь, Нестерук Олександр, Паладійчук Сергій, Попик Володимир, Романюк Любов, Стельмашук Святослав, Тимошук Тамара, Чубай Олександр та Чубай Тетяна

² Десять депутатів інформують про свою діяльність, використовуючи газети: Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Іванова Анна, Кузьмич Андрій, Кульчинська Галина, Пожарський Петро, Осіпчук Юрій, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чугуєвець Анатолій

³ Взагалі не інформують про свою діяльність та не комунікують з виборцями (через соціальні мережі чи за допомогою друкованих змі) 12 депутатів Рівненської міської ради: Бабат Олександр, Годя Маріан, Дзецько Олег, Загорівський Назарій, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Лашук Анатолій, Мітін Юрій, Петролюк Роман, Пилипчук Ірина, Сухий Юрій, Тимошук Тамара

⁴ Змістовно виступали на пленарних засіданнях 19 депутатів ⁴: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Іванова Анна, Карпак Олег, Ковалець Ігор, Курсик Олександр, Лашук Анатолій, Мітін Юрій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій, Сухий Юрій, Туровська Людмила, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій

⁵ публічно на відкритій зустрічі звітувалися перед виборцями 12 депутатів ⁵ : Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Ковалець Ігор, Кузьмич Андрій, Курсик Олександр, Муляренко Олексій, Паладійчук Сергій, Попик Володимир, Тимошук Тамара, Туровська Людмила, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій

Відкритість та прозорість

У розділі «Відкритість та прозорість» йдеться про те, як депутати Рівненської міської ради інформують про свою діяльність. Зокрема, оприлюднюють біографічні дані та інформацію щодо прийому на сайті ради, а також актуальності цієї інформації. Крім цього у розділі зазначається інформації щодо безпосереднього здійснення прийому депутатами.

Оприлюднення інформації на сайті міської ради є важливим показником інформування громадян про депутата, зокрема про графік та місце прийому громадян депутатом.

Серед 42 депутатів Рівненської міської ради VII скликання 21 депутат розмістили **усю інформацію** на сайті Рівнеради (фотокартку і біографію: із зазначенням інформації про освіту, досвід роботи, місце роботи, сімейний стан, партійну приналежність). Зокрема, усю вищевказану інформацію оприлюднили: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Года Маріан, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Іванова Анна, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Кудрін Володимир, Курсик Олександр, Лащук Анатолій, Муляренко Олексій, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Романюк Любова, Туровська Людмила, Чубай Олександр, Чубай Тетяна, Чугуєвець Анатолій, Яворський Роман.

Тобто, рівно половина депутатів Рівнеради оприлюднили свої біографічні дані в повному обсязі.

Частково оприлюднили інформацію, **не вказавши більш як дві обов'язкові позиції**, 18 народних обранців. При цьому, не зазначили досвід роботи та сімейний стан: Немеш Василь, Нестерук Олександр, Поліщук Назарій, Попик Володимир, Стасюк Роман.

Найгірше інформують про себе двоє депутатів: Бабат Олександр та Крюков Олександр, у яких відсутні фотокартка, досвід роботи, місце роботи, а також інформація про сімейний стан.

Окрім оприлюднення інформації про депутата, обов'язковим залишається оприлюднення відомостей про графік та місце прийому виборців й інших громадян. Ця ж норма, передбачена у Законі України «Про статус депутатів місцевих рад».

Отож, 39 із 42 депутатів Рівненської міської ради повністю **оприлюднюють інформацію на сайті Рівнеради про прийом виборців**, вказуючи місце і час (графік) проведення прийому, а також контактний номер телефону.

Не вказали місце та час прийому виборців, проте зазначили контактний телефон: Нестерук Олександр та Сухий Юрій.

Не подали жодної інформації про ведення громадського прийому та не вказали контактну інформацію: Бабат Олександр та Мітін Юрій.

Інформацію про ведення депутатами громадського прийому Громадянська мережа ОПОРА отримала у відповідь на запит на інформацію. Зокрема, довелось дізнаватись коли та де здійснюють прийом: Бабат Олександр, Мітін Юрій, Нестерук Олександр, Павелків Віталій та Сухий Юрій.

При цьому, не вся оприлюднена на сайті Рівненської міської ради інформація є актуальною. Загалом, дев'ять депутатів подали інформацію, яка повністю або частково не відповідає дійсності.

Зокрема, Євтушенко Святослав вказує, що здійснює прийом з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 18.00 год, обід з 13.00 до 14.00 год. на вул. Кавказька, №2, однак насправді до

депутата можна записатися на прийом з 9.00 до 18.00 год і з 10.00 до 17.00 год є помічник за адресою м. Рівне, вул. Данила Галицького, №4а. Лашук Анатолій на сайті Рівнеради зазначає місце проведення прийому громадян у КАТП – 1728, що знаходиться за адресою: м. Рівне, вул. Курчатова, 22, проте директор організації наголосив, що жоден депутат у їх приміщенні прийом громадян не проводить. Після особистого запиту до Яворського Романа вдалось в'яснити, що депутат проводить прийом громадян: у вівторок та четвер першого тижня кожного місяця з 11:00 до 14:00 год по вул. Дубенська, 42А (2 поверх), а також у вівторок та середу другого тижня кожного місяця з 16:00 до 19:00 год на Тиннівській, 82 (ЗОШ №17, 1 поверх, Музейна кімната).

Прийом громадян та виборців повинен здійснювати кожен депутат Рівненської міської ради щонайменше раз в місяць. Про це йдеться і в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад», яким керуються народні обранці. В рамках моніторингу, представники Громадянської мережі ОПОРА особисто здійснювали перевірку проведення прийому громадян депутатом не менш ніж двічі.

Особистий прийом виборців проводять семеро депутатів: Года Маріян, Довжаниця Олександр, Загорівський Назарій, Кузьмич Андрій, Поліщук Назарій, Туровська Людмила, Чугуєвець Анатолій.

Прийом громадян проводять не депутати, а їх помічники у 18 випадках. Зокрема, це представники Всеукраїнського об'єднання «Свобода»: Дзецько Олег, Іванова Анна, Карп'як Олег, Крюков Олександр, Осіпчук Юрій та Петролюк Роман. Також прийом здійснюють помічники Євтушенка Святослава, Ковальця Ігоря, Криж Ольги, Кульчинської Галини, Курсика Олександра, Мітіна Юрія, Муляренка Олексія, Павелківа Віталія, Пожарського Петра, Сухого Юрія, Чирак Людмили та Яворського Романа.

Не вдалось підтвердити здійснення прийому громадян 12 депутатів: Бабат Олександр, Гап'як Богдан, Лашук Анатолій, Немеш Василь, Нестерук Олександр, Паладійчук Сергій, Попик Володимир, Романюк Любов, Стельмащук Святослав, Тимощук Тамара, Чубай Олександр та Чубай Тетяна.

Що ж стосується частоти проведення прийому громадян, то 17 депутатів здійснюють лише **один прийом громадян в місяць**. До цього списку входять: Бабат Олександр, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загорівський Назарій, Іванова Анна, Карп'як Олег, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Паладійчук Сергій, Петролюк Роман, Пожарський Петро, Сухий Юрій, Чирак Людмила та Чубай Тетяна.

Попри те, що інколи місце прийому декількох депутатів однакове, є практика й **одночасного графіку прийому** виборців. Такі випадки зафіксовані у депутатів фракції ВО «Свобода»: Загорівського Назарія та Іванової Анни (третя середа місяця з 15:00 до 17:00 год у «Народному домі»); Карп'яка Олега та Крюкова Олександра (друга середа місяця з 15:00 до 17:00 год у «Народному домі»).

Якщо говорити, про місце проведення прийому громадян, то, здебільшого, адреса проведення депутатом громадського прийому збігається з адресою приймальні політичної партії. Зокрема:

- семеро народних обранців фракції ВО «Свобода» проводять громадський прийом у «Народному домі»: Дзецько Олег, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Карпак Олег, Крюков Олександр, Осіпчук Юрій, Петролюк Роман.
- троє депутатів фракції УКРОП здійснюють прийом в офісі їх політичної партії: Довжаниця Олександр, Криж Ольга, Сухий Юрій.
- двоє із шести представників фракції «Об'єднання «Самопоміч» ведуть прийом в БЦ «Ранг», де й знаходиться офіс партії: Ковалець Ігор, Чирак Людмила;
- двоє партійців фракції ВО «Батьківщина» оприлюднили, що проводять прийом громадян в офісі міської організації партії, що в «Народному домі»: Кульчинська Галина, Мітін Юрій;
- депутат Рівненради Олексій Муляренко, член фракції БПП «Солідарність», інформує, що прийом здійснює в офісі партії;
- один представник фракції Радикальної партії Олега Ляшка Стасюк Роман проводить прийом виборців у сусідньому з партією кабінеті.

Нерідко депутати проводять прийом і у навчальних закладах Рівного. Загалом, чверть народних обранців обирають школи, бібліотеки та музичні школи: Бляшин Микола – ЗОШ 14; Васильчук Сергій – ЗОШ 23 та Рівненська міська бібліотека мікрорайону Ювілейний; Кудрін Володимир – ПТУ 5; Кузьмич Андрій - Рівненський центр ПТО сервісу та дизайну; Нестерук Олександр - ЗОШ 23; Павелків Віталій - Дитяча музична школа 2; Пожарський Петро – ЗОШ 4; Попик Володимир - ЗОШ 23 та ЗОШ 26; Романюк Любов - ЗОШ 19 та Бібліотека-філія 4; Стельмашук Святослав – ЗОШ 8, приміщення прес-центру; Тимошук Тамара - НВК «Колегіум» та ЗНЗ «Школа 5»; Чугуєвець Анатолій - ЗОШ 14.

Також місцем проведення прийому громадян є місце роботи депутатів: Годя Маріан – адмінприміщення ТОВ «Рівень ЛТД» та Чугуєвець Анатолій - адміністрація КЗ «РМПК» (Текстильник).

Важливим показником відкритості депутата є **інформування про свою депутатську роботу**. Одним із способів інформування та комунікації депутатів з виборцями є використання соціальних мереж (зокрема Facebook) та інформування про свою діяльність за допомогою газет.

Переважна більшість депутатів Рівненської міської ради присутні у соціальній мережі Facebook – 37 із 42 народних обранців. Проте активність інформування в них про діяльність депутатів – різна.

19 депутатів активно використовують свою сторінку в **соцмережі** для двостороннього зв'язку з виборцями: Бляшин Микола, Євтушенко Святослав, Карпак Олег, Крюков Олександр, Кудрін Володимир, Курсик Олександр, Муляренко Олексій, Немеш Василь, Нестерук Олександр, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій, Попик Володимир, Романюк Любов, Стасюк Роман, Стельмашук Святослав, Чубай Олександр, Чубай Тетяна, Яворський Роман.

Четверо депутатів мають дві зареєстрованих сторінки у мережі Facebook: персональної та окремої сторінки щодо приймальні чи округу:

- сторінки [Євтушенко Святослав](#) та «[Громадська приймальня Євтушенка Святослава](#)»;
- [Володимир Кудрін](#) та відкрита група «[Володимир Кудрін – депутат Рівнероди, виборчий округ №38](#)»
- [Олександр Курсик](#) та «[Виборчий округ #21. Депутат Курсик Олександр](#)»
- [Олександр Чубай – Aleksandr Chubay](#) та «[Aleksandr Chubay \(Нотаріус Олександр Чубай\)](#)»

11 народних обранців **періодично оприлюднюють інформацію** про свою діяльність у **газетах** (здебільшого, газета «7 днів») : Гапак Богдан, Васильчук Сергій, Довжаниця Олександр, Іванова Анна, Кузьмич Андрій, Кульчинська Галина, Осіпчук Юрій, Пожарський Петро, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чугуєвець Анатолій.

12 депутатів **взагалі не інформують виборців про діяльність** на сторінках Facebookчи за допомогою газет: Бабат Олександр, Года Маріан, Дзецько Олег, Загоровський Назарій, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Петролюк Роман, Пилипчук Ірина, Сухий Юрій, Тимошук Тамара.

---

¹ 14 вересня 2017 року депутати Тетяна Чубай та Святослав Стельмашук вийшли із фракції «Громадський контроль», а депутат Любов Романюк вийшла з політичної партії «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ»

Доброчесність

В розділі «Доброчесність» мова йде про дисципліну відвідування пленарних засідань, засідань постійних депутатських комісій, виступи на сесіях, подання депутатських запитів, голосування при розгляді спірних проектів рішень, персональне голосування, подання електронної декларації, оприлюднення декларації на зовнішніх ресурсах, правдивість відомостей в декларації та дії в умовах конфлікту інтересів

Дисципліна відвідування пленарних засідань у депутатів Рівненської міської ради:

- усі пленарні засідання відвідали Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Ковалець Ігор, Курсик Олександр, Лащук Анатолій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Петролюк Роман, Пожарський Петро, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Стасюк Роман;
- більше 90% засідань відвідали Бляшин Микола, Гапак Богдан, Карпак Олег, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Муляренко Олексій, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Стельмашук Святослав, Сухий Юрій, Туровська Людмила, Чубай Олександр, Чубай Тетяна та Яворський Роман;
- більше 70% засідань відвідали Васильчук Сергій, Годя Маріян, Євтушенко Святослав, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Кудрін Володимир, Кульчинська Галина, Мітін Юрій, Пилипчук Ірина, Попик Володимир, Тимошук Тамара, Чирак Людмила, Чугуєвець Анатолій;
- найгірше відвідував пленарні засідання Мітін Юрій (71%), Немеш Василь (59%) та Бабат Олександр (18%).

Дисципліна відвідування засідань постійних комісій депутатами Рівнеради така:

- усі засідання відвідали Карпак Олег, Ковалець Ігор, Лащук Анатолій, Нестерук Олександр, Поліщук Назарій, Романюк Любов, Чубай Олександр та Чубай Тетяна;
- більше 80% засідань відвідали Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Кузьмич Андрій, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Петролюк Роман, Пилипчук Ірина, Пожарський Петро, Сухий Юрій, Туровська Людмила, Чирак Людмила, Чугуєвець Анатолій та Яворський Роман.
- до 60% засідань відвідали Бляшин Микола, Кудрін Володимир, Муляренко Олексій та Немеш Василь
- найгірше відвідував засідання постійної комісії Бабат Олександр (3% засідань)

Що стосується **виступів на сесіях**, то впродовж листопада 2016 – листопада 2017 років, найбільше змістовних виступів (не враховуючи виступів щодо внесення питань на розгляд з голосу, відповіді на запитання інших учасників засідань, привітання з днями народження тощо) мав Паладійчук Сергій.

Також змістовно виступали 18 депутатів: Бляшин Микола, Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Іванова Анна, Карпак Олег, Ковалець Ігор, Курсик Олександр, Лащук Анатолій, Мітін Юрій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Поліщук Назарій, Сухий Юрій, Туровська Людмила, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій.

Впродовж звітного періоду жоден з депутатів Рівнеради **не скористався правом подання депутатських запитів** (враховуючи лише запити, які стосуються виключно питань міського розвитку; не враховувались політично ангажовані запити, які корелюють з загальнопартійною національною риторикою (напр. питання декларування майна та доходів депутатів, питання мови, питання загальних концептуальних рамок реформ, які не знаходяться в компетенції ОМС – медична, освітня, правоохоронних органів, судова і т.п.)

У 2016 році всі депутати міської ради **подали та оприлюднили електронні декларації** в Єдиному державному реєстрі декларацій. Проте жоден з них додатково не оприлюднив декларацію на доступних для виборців ресурсах (офіційний сайт ради / партії / сторінка у Facebook). Усі відомості, оприлюднені в деклараціях депутатів, відповідають відомостям з відкритих реєстрів; вартість майна, придбаного в 2016 році, не перевищує суми доходу за 2016 рік.

При розгляді проекту рішень **в умовах конфлікту інтересів**, депутати публічно заявляли про це на засіданнях. Зокрема, про свої конфлікти інтересів неодноразово заявляли Довжаниця Олександр, Криж Ольга, Сухий Юрій, Ковалець Ігор, Лашук Анатолій, Іванова Анна, Пожарський Петро, Муляренко Олексій, Паладійчук Сергій, Гапак Богдан.

Підзвітність

У розділі «Підзвітність» оцінюється звітування депутатів за свою діяльність 2016 рік. Оскільки рішенням Рівненської міської ради «Про звітування депутатів Рівненської міської ради» (№3940 від 25 січня 2018 року), звіти депутатів подати до апарату Рівнеради не пізніше 15 березня року, наступного за звітним.

На сайті Рівнеради, в газетах чи інформаційних порталах можна знайти **звіти за 2016 рік** 37 депутатів. Здебільшого, звіт опублікований на сайті ради. Немає жодної згадки про звіт Бабата Олександра, Кульчинської Галини, Немеша Василя, Стасюка Романа та Стельмашука Святослава.

При цьому, текст опублікованого звіту депутатів повинен включати п'ять обов'язкових пунктів (згідно Закон України "Про статус депутатів місцевих рад"):

- відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано (*участь у пленарних засіданнях, робота в постійних і контрольних комісіях, підкомісіях, робочих групах, виконання доручень ради та її органів тощо*);
- відомості про його роботу у виборчому окрузі (*прийом виборців, участь у загальних зборах громадян за місцем проживання, засіданнях органів самоорганізації населення, що проводяться в межах його виборчого округу, звітування перед виборцями і зустрічі з ними*);
- відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання (*рішення ініційовані депутатом*);
- відомості про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів;
- доручення виборців свого виборчого округу (*доручень, отриманих від виборців під час прийомів, письмових звернень тощо*).

Серед 42-ох депутатів, Рівненська міська рада має лише вісьмох, хто у своїх річних звітах висвітлили усі вищевказані п'ять пунктів: Бляшин Микола, Довжаниця Олександр, Євтушенко Святослав, Муляренко Олексій, Попик Володимир Попик, Романюк Любов, Туровська Людмила та Чугуєвець Анатолій.

Зазначили чотири пункти з п'яти (не вказавши відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання) семеро депутатів: Гап'як Богдан, Дзецько Олег, Ковалець Ігор, Лащук Анатолій, Павелків Віталій, Паладійчук Сергій, Поліщук Назарій.

У звітах описали лише три обов'язкові позиції тринадцять депутатів (відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання; відомості про роботу у виборчому окрузі; відомості про виконання доручень виборців свого виборчого округу)¹.

Також три позиції (відомості про діяльність у раді та в її органах; відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання; відомості про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання) зазначили Ольга Криж та Юрій Сухий.

Дві обов'язкові позиції (відомості про роботу у виборчому окрузі; відомості про виконання доручень виборців свого виборчого округу) з п'яти вказали у річних звітах

п'ятеро депутатів: Сергій Васильчук, Маріян Гога, Андрій Кузьмич, Олександр Курсик, Петро Пожарський.

У річному звіті Назарій Загоровський вказав відомості про діяльність у раді та в її органах, а також відомості про виконання доручень виборців свого виборчого округу.

Володимир Кудрін зазначив у звіті за 2016 рік лише відомості про діяльність у раді та в її органах.

Публічно на відкритій зустрічі звітувалися перед виборцями 12 депутатів: Васильчук Сергій, Гапак Богдан, Ковалець Ігор, Кузьмич Андрій, Курсик Олександр, Муляренко Олексій, Паладійчук Сергій, Попик Володимир, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій.

Окрім цього, у Рівненській міській раді та її виконавчому комітеті відсутній депутатський фонд депутатів Рівнеради.

¹ У звітах описали лише три обов'язкові позиції тринадцять депутатів (відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання; відомості про роботу у виборчому окрузі; відомості про виконання доручень виборців свого виборчого округу): Анна Іванова, Олег Карпак, Олександр Крюков, Юрій Мітін, Олександр Нестерук, Юрій Осіпчук, Роман Петролюк, Ірина Пилипчук, Тамара Тимощук, Людмила Чирак, Олександр Чубай, Тетяна Чубай та Роман Яворський.

Результати експертного опитування

В результаті **експертного опитування** найвищий бал «5» отримали троє депутатів: Бляшин Микола, Курсик Олександр та Туровська Людмила. **Оцінку «1»** одержали депутати Бабат Олександр та Немеш Василь.

Оцінку «добре», тобто «4» мають семеро депутатів: Євтушенко Святослав, Кульчинська Галина, Паладійчук Сергій, Романюк Любов, Чубай Олександр та Чугуєвець Анатолій.

28 і 42 депутатів отримали, за оцінками експертів, **оцінку «3»**: Гапак Богдан, Года Маріян, Дзецько Олег, Довжаниця Олександр, Загоровський Назарій, Іванова Анна, Карпак Олег, Ковалець Ігор, Криж Ольга, Крюков Олександр, Кузьмич Андрій, Лашук Анатолій, Мітін Юрій, Муляренко Олексій, Нестерук Олександр, Осіпчук Юрій, Павелків Віталій, Петролюк Роман, Пилипчук Ірина, Пожарський Петро, Попик Володимир, Стасюк Роман, Стельмащук Святослав, Сухий Юрій, Тимощук Тамара, Чирак Людмила, Чубай Тетяна та Яворський Роман.

Оцінку «2» одержали Кудрін Володимир та Васильчук Сергій.

«Лідерами» позитивних оцінок серед експертів, де сума оцінок «4» та «5» найбільша по раді у Бляшина Миколи, Романюк Любові, Поліщука Назарія, Туровської Людмили, Курсика Олександра, Довжаниці Олександра, Кульчинської Галини, Чубай Олександра та Євтушенко Святослава.

«Лідерами» негативних оцінок серед експертів, де сума оцінок «1» та «2» найбільша по раді у Бабата Олександра та Немеша Василя.

Серед **критеріїв**, якими керувалися експерти при виборі **найбільш «гідних» депутатів** більшість визначили те, що депутат:

- відкритий до виборців та веде прозору діяльність (13 із 14);
- активний в роботі міської ради (виступає на відкритих зборах міської ради, пропонує поправки до проектів рішень, бере участь в розробці проектів рішень, здійснює контроль за виконанням рішень) (11 із 14);
- не фігурує в антикорупційних журналістських розслідуваннях і/або не відомо про його діяльність, яка має ознаки корупції (голосування в умовах конфлікту інтересів, незадекларовані майно/гроші) (11 із 14);
- активно працює з виборцями (здійснює прийом, займається вирішенням проблем округу/мікрорайону/району/міста, в тому числі шляхом подачі депутатських запитів, проектів рішень) (10 із 14);
- підзвітний перед виборцями (10 із 14 експертів);
- не голосував за суперечливі рішення Рівненської міської ради (6 із 14);
- відносно депутата не зафіксовані випадки порушення прав людини, законів України, підзаконних актів (5 із 14)

Відповідно, при виборі **найменш «гідних» депутатів**, експерти зазначали, що депутат:

- фігурує в антикорупційних журналістських розслідуваннях і/або не відомо про його діяльність, яка має ознаки корупції (голосування в умовах конфлікту інтересів, незадекларовані майно/гроші) (13 із 14);

- голосував за суперечливі рішення Рівненської міської ради (12 із 14);
- відносно депутата зафіксовані випадки порушення прав людини, законів України, підзаконних актів (9 із 14)
- діяльність депутата не прозора, не є відкритим для виборців (9 із 14);
- не підзвітний виборцям (7 із 14);
- не активний в роботі міської ради (не виступає на відкритих зборах міської ради, не пропонує поправки до проектів рішень, бере участь в розробці проектів рішень, не здійснює контроль за виконанням рішень) (6 із 14);
- не працює із виборцями (не здійснює прийом, не займається вирішенням проблем округу/мікрорайону/району/міста, в тому числі шляхом подачі депутатських запитів, проектів рішень) (4 із 14);
- відносно депутата зафіксовані випадки неперсонального голосування (4 із 14).

Додаток

Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів Рівненської міської ради

1. **Герасимчук Таміла Федорівна.** Голова Центру моніторингу громадської думки «Тренд»
2. **Дюг Юрій Олександрович.** Виконавчий директор громадської організації «АКМ»
3. **Клічук Святослав Володимирович.** Голова правління громадської організації «Рівненський центр «Соціальне партнерство».
4. **Кривошеєв Олексій Олександрович.** Керівник прес-служби народного клубу «Верес».
5. **Лаговська Ірина Володимирівна.** Журналістка телерадіокомпанії «Сфера – ТВ».
6. **Лебедюк Віталій Миколайович.** Керівник громадської організації «Школа політичної аналітики «ПОЛІСС».
7. **Махно Анна .** Журналістка.
8. **Майборода Оксана Валеріївна.** Координаторка громадської ініціативи «Сад історій в Рівному».
9. **Ничипорук Ірина Олегівна.** Журналістка телерадіокомпанії «Рівне 1».
10. **Пінчук Олена Анатоліївна.** Координаторка ініціативної групи «Рівне – місто дружнє до дитини».
11. **Примак Віталій Михайлович.** Керівник громадської організації «Молодь – ДІЄ», інтернет видання «Сайт громадської журналістики».
12. **Стасюк Ірина Василівна.** Регіональна координаторка громадської організації «Centre UA» в Рівненській області.
13. **Торбіч Володимир Анатолійович.** Головний редактор Рівненського агентства журналістських розслідувань «Четверта влада».
14. **Штурхецький Сергій Володимирович.** Доцент кафедри журналістики Національного університету «Острозька академія».